

BOOMVALK adult, met een geslagen BLAUWBORST,
Lentevreugd, Wassenaar, 13 mei 2014.

Foto: René van Rossum

Aandacht

Het is altijd een wat bevreemdende ervaring, zo in de loop van de zomer. Na een voorjaar vol geluiden, is het ineens stil in het groen. Veel vogels zijn aan het ruien of opvetten voor de trek. Het laatste waar je dan energie in wil steken is jezelf adverteren met uitgebreid gezang. De aandacht van potentiële predatoren op jezelf vestigen lijkt in die periode ook niet handig. Op een enkele Winterkoning of Houtduif na hoor je dus niet heel veel in het bos.

Hoe lekker is het dan om, net als alle voorgaande nazomers, een gezin Boomvalken boven het weiland aan de Heemsteedse Vrijheidsdreef te horen. Het kan haast niet anders, of ze hebben weer in het Groenendaalse bos gebroed. Het zal vast aan mij liggen, maar wáár ze hun nest hebben gebouwd, ik heb het nog nooit gezien. Meestal het eerste moment dat ik ze pas gewaarword, is wanneer de jongen vlieg- en jachtlessen krijgen van de ouders. Met een luid 'kli-kli-kli-kli' jakkeren de pubers achter de ouders aan, die op hun beurt weer achter Libellen aan lijken te zitten.

Enkele maanden daarvoor heb ik ook al de bedelende Bosuilskuikens gehoord, maar daar hoor je de ouders in het vroege voorjaar ook al luidkeels hun territorium afbakenen. Die Boomvalken, die lijken juist zo min mogelijk aandacht op zich te willen vestigen.

Wat de keuze bepaalt om wel of niet luidkeels te baltsen of je territorium af te bakenen lijkt mij niet zonneklaar. Waarom de Buizerd wel luidkeels 'miauwt' boven het bos - altijd naar een visuele bevestiging zoeken, want in de helft van de gevallen blijkt de mauw van een Gaai te komen - terwijl de Wespindief zich één bos naar het noorden gedeisd houdt? Wie het weet mag het zeggen!

Wat de achterliggende gedachte ook mag zijn, hij valt voor de Boomvalk in duigen zodra de jongen gaan puberen. Ze staan op de drempel van volwassenheid, maar weten nog even alle aandacht op zich te vestigen, voor ze de lange trek naar Afrika gaan ondernemen. Misschien vinden de Boomvalkenouders dat gepuber ook wel razend irritant. Voor mij is hun geroep een verademing aan de rand van een verstilend bos.

■ Rob Buter

BOOMVALK onvolwassen, strand Katwijk aan Zee, oktober 1986. Foto: René van Rossum